

5. Exploateringsplaner

Sammanfattning. Vad har hänt i exploateringsärendet Björnmossevägen, från slutet av 2017 och ett par år framåt?

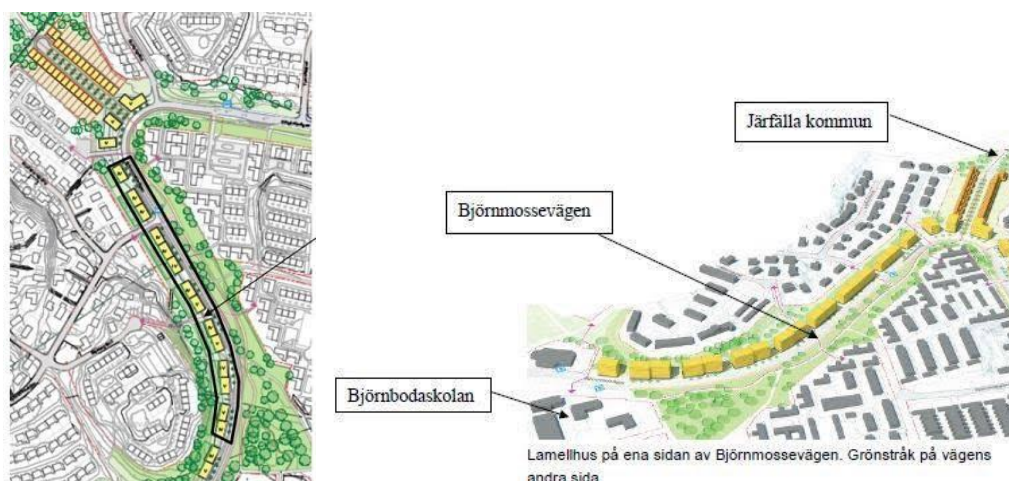
Mer utförlig dokumentation finns på www.kalvesta.se.

(1) Björnmossevägen ska exploateras med hyreshus!

* Den 25 november 2017

Ett förslag om att bebygga Björnmossevägen från COOP fram till korsningen med Sörgårdsvägen med hyreshus har lagts fram för beslut i exploateringsnämnden fredag den 7 december. Vägen som idag kantas av grönyta ska enligt ärendet bli ett "urbant stråk".

Detta innebär att lamellhus, 4-5 våningar kommer att bebyggas i anslutning till Jordväpplingens samfällighet och att vägen i sin tur flyttas längre bort i riktning mot där högspänningsledningen tidigare gick. Det handlar om cirka 350 lägenheter, merparten hyresrätter vilket innebär drygt 1 000 boende. Det handlar om många boende, drygt 100 personer på en sträcka på ett antal hundra meter vilket jämföras med att hela stadsdelen Kälvesta nu har 4 500 invånare. Dessutom tillkommer enligt norm 200 parkeringsplatser. Om man räknar en bil per hushåll kommer cirka 150 ytterligare fordon att behöva ställas längs den trottoar som byggs. Enligt planen ska flytten av Björnmossevägen ske redan 2019 så att bygget påbörjas år 2020.

Planen är att beslutet omedelbart tas i exploateringsnämnden, och kort därpå beslutar byggnadsnämnden om detaljplaneprocessen varvid markanvisning sker. De boende ska få möjlighet att lämna synpunkter, men det blir först när processen är i gång. Vi tycks inte få möjlighet att tycka till om lämpligheten att bygga här eller om möjliga sätt att nå det bostadsbyggnadsmål i antal bostäder som driver de styrande politikerna inför det stundande valet 2018.

Dessutom pågår en planering av att bygga den nya Björnbodaskolan som enligt förslaget får 1200 elever och därmed blir en av landets största skolor. Idag inrymmer skolan cirka 350 elever. Namnlistor med protester mot förslaget angående Björnmossevägen från boende i området är redan i omlopp. Samfällighetens styrelse kommer att behandla frågan vid ett extrainsatt möte tisdagen den 5 december och fattar då beslut om att gå in med skrivelse till nämnden.

Vi återkommer så fort det finns mer besked.

(2) Skrivelse från Jordväpplingens samfällighetsförening.

** Den 3 december 2017*

Styrelsen för Jordväpplingens samfällighet beslutade att avge en skrivelse till Stockholms stads exploateringsnämnd där föreningen förslår bordläggning av ärendet så att boende i området får bättre förutsättningar att sätta sig in i frågan.

Styrelsen framhåller att det under den tid som förflutit sedan förslaget kom till allmän kännedom lämnats allt för kort tid och funnits allt för begränsad information för de boende i området för att de ska ha rimliga förutsättningar att bilda sig en uppfattning om konsekvenserna av förslaget, vilket skapar oro och negativa förtecken. Det frågor som reses avser bl.a.

- förutsättningar att inrymma hela det planerade fastighetsbeståndet i det tilltänkta området på ett lämpligt sätt,
- bedömningar av trafikföringar och fordonsuppställning och dess konsekvenser för miljön,
- huvudvägarnas fortsatta funktion och utformning (Skattegårdsvägen, Björnmossevägen, Sörgårdsvägen).
- frågor kring grunderna för stadsplaneringen i Kälvesta/Vinsta samt ovisshet om det finns en helhetsbild av exploateringsförutsättningarna avseende tillkommande bostadsbebyggelse.

(3) Exploateringskontorets besked.

** Den 8 december 2017.*

Exploateringskontoret meddelade den 8 december att de tagit emot skrivelse från **Jordväpplingens** och **Ljunghedens** samfällighetsföreningar. Ljungheden är det intilliggande radhusområdet ovanför oss på Björnflokevägen som vi skickade in skrivelsen tillsammans med. Vidare meddelades att exploateringsnämnden dagen innan beslutat att gå vidare om markanvisning på Björnmossevägen för 220 hyreslägenheter som planeras i området. Enligt redovisade skisser motsvarar det ungefär 20 femvåningshus. Senare kommer det att fattas beslut om de därtill planerade 150 lägenheter i kurvan mellan Björnmossevägen och Sörgårdsvägen som avses bli bostadsrätter samt ett antal radhus på ängen närmast Skälby fd. järnvägs-anhalt längs banvallen kommer att beslutas senare.

Den 14 december är det meningen att stadsbyggnadsnämnden godkänner att detaljplanarbetet påbörjas.

(4) Nätverk bildas mot de hårdföra exploateringsplanerna.

** Den 10 december 2017.*

"Nätverket för hållbar utveckling av Kälvesta och Vinsta" startar. Före månadsskiftet jan-feb finns därmed en webbsida www.kalvesta.se med bl.a. info om översiktplanen och där det bl.a. redovisas kritik under fyra punkter:

- Att slopa trafiksepareringen på Björnmossevägen,
- Att klämma in hyreshus i efterhand,
- Framkomlighet i trafiken efter en intensiv exploatering samt
- En myt om påstådd "otrygghet" i Kälvesta odlas, som skäl för att bygga...

(5) Vad stadens översiktsplan tar upp angående Kälvesta/Vinsta.

** Den 11 januari 2018.**

”Kälvesta har vissa möjligheter till stadsutveckling, främst genom komplettering i befintlig gatustruktur. En ny lokal knutpunkt med lokal service kan utvecklas i korsningen Bergslagsvägen/Sörgårdsvägen. Möjligheterna att förtäta med bostadsbebyggelse längs Björnmossevägen ska studeras.

Kopplingen till Vällingby liksom till Hässelby Gård är ett prioriterat strategiskt samband som behöver stärkas. Sörgårdsvägen kan på längre sikt kompletteras till en stadsgata kantad med ny blandad bebyggelse. Delar av Bergslagsvägen kan på sikt utvecklas som ett urbant stråk med ny bostadsbebyggelse och Skattegårdsvägen som en stadsgata av lokal karaktär.”

(6) Namninsamling startas som kräver stopp för urbaniseringen av Kälvesta.

** Den 23 januari 2018*

Namninsamlingen som skedde via nätet med möjligheter till egna kommentarer gav över 1 300 underskrifter och därtill många kommentarer vilket bidragit till att ge legitimitet åt motståndet mot byggplanerna. Dessa lämnades nästan ett år senare över till stadsbyggnadsborgarrådet Joakim Larsson.

(7) Drönarflygning över Björnmossevägen.

** Den 21 februari 2018.*

”Så här höga blir de föreslagna hyreshusen”. En filmsekvens från Björnmossevägen som följer exploateringsområdet söderut och vilken visar den höjd som de planerade höghusen kommer att nå.

(8) Skrivelse från Jordväpplingens samfällighet.

** Den 22 februari 2018.*

Föreningen kräver att en tillkommande bebyggelse inordnas så att den inte innebär ett slopande av trafiksepareringen och bebyggelse på gångvägen innebärande att fotgängare i området ska tvingas ut på trottoar invid bilstråket. Man påpekar att ”de rådande planerna innebär avverkning av skogspartierna på ömse sidor om Björnmossevägen och ödeläggelse av grönstråket vilket inte är godtagbart.” Föreningen konstaterar också att de planerade hyreshusen med sin höjd och placering kommer att skapa barriärer och avskärmningar i en främmande skala för området och ställer krav på lägre bebyggelse. Vidare framhålls att stora parkerings-ytor kommer att krävas utöver den byggnormen med tanke på läget långt ifrån spårbunden trafik.

(9) Paneldebatt i Hässelbygdsskolans aula, Prisma.

– Planeringen av Kälvesta, helhetssyn eller panikplanering?

** Den 24 maj 2018*

Anordnad av Jordväpplingens och Ulltistelns samfällighetsföreningar.

Tre frågeområden lyfts:

1. Kälvesta– exploatering för flerfamiljshus på Björnmossevägen och andra huvudgator.
2. Björnbodaskolan– en skola som planeras för 1200 elever och 300 förskolebarn.
3. Vinsta industriområde – visioner, möjligheter och behovet av en helhetssyn för hela Kälvesta – Vinsta vid exploateringar i området.”

Det framkommer av sammankomsten att frågan är partiskiljande, vissa vill snabbt gå vidare med planerna, andra vill ha en varsammare exploatering med färre och mindre hus. Se www.kalvesta.se

Det här tog de deltagande politikerna med sig från mötet.

- **Felix Antman, Socialdemokraterna**

Tack för mötet, tar med mycket anteckningar till lokala politiker och skolborgarrådet, kanske kan ett möte angående skolan ske innan valet.

- **Bo Arkelsten, Moderaterna**

Vi saknar att vi inte fått detta exploateringsärende på remiss i stadsdelsnämnden, känns märkligt att få del av handlingarna från en boende i området och inte den politiska vägen. Bor själv i området och känner mig väldigt engagerad i detta.

- **Cecilia Obermuller, Miljöpartiet**

Imponerad av hur stort engagemanget är i ett så tidigt skede. Kommer prata med relevanta kollegor. Var aktiva, fortsätt skicka in medborgarförslag.

- **Björn Ljung, Liberalerna**

Tar med mig att ingenting är klart. Varsam förtätning, mindre skola och utveckling av Vinsta industriområde. Kontakta gärna Liberalernas lokala politiker.

- **Amanda Elfström, Vänsterpartiet.**

Känner mig tacksam att få delta i detta och kommer ta med mig frågorna till Vänsterpartiet, inget är ännu klart.

- **Fredrik Lindstål, Centerpartiet**

Har lärt mig mycket ikväll och tycker att ni har lyft viktiga frågor, se till att hamna på remisslistorna. Skicka medborgarförslag, gärna era egna, många till antalet.

- **Michaeala Hollis, Kristdemokraterna**

Tack för ett bra underlag ikväll.

- **Malin Ericsson, Feministiskt Initiativ**

Tar med Kälvestabornas engagemang, fortsätt att ge oss input.

- **Martin Westmont, Sverigedemokraterna**

Tar med ert engagemang till mitt parti.

(10) Stockholms stad beslutar om [markanvisning](#) på Björnmossevägen.

** Den 24 maj 2018*

Exploateringsnämnden fattar beslut om markanvisning till "BTH Projektutveckling 6 AB" för Bostadsrätter och radhus placerade på och vid Björnmossevägen.

Nya Björnbodaskolan, Sveriges största skolkomplex i Stockholms yttersta stadsdel?

Skoltomten planeras inrymma inte mindre än 1500 elever och en personalstyrka på uppemot 200 personer. Ett jättekomples i volym och höjd! Dessutom ska på den tomten inrymmas en fullskalig idrottshall.

(11) Enkät, hur blir omvandlingen av Kälvesta-Vinsta efter valet den 9 september 2018? * Den 14 juni 2018

Nätverket hade utarbetat en enkät ställd till de ansvariga politikerna inför det kommande valet. De olika politiska partierna i Stockholms stadshus fick besvara följande frågor:

- Fullföljs planerna på 350-400 nya bostäder på Björnmossevägen för omkring 1200 boende med byggstart 2019?
- Ska Björnbodaskolan bli en av Sveriges största grundskolor med hela 1 500 barn och elever i förskola och skola på en enda skoltomt?
- Vem instämmer i att ”stadsdelen Kälvesta har ett behov av att bli mer levande” och en stadsdel med behov av ”mer stadsmässiga kvalitéer”.
- Har det blivit omodernt med trafikseparerade trafikmiljöer?

Resultatet delades ut i en broschyr till alla hushåll i Kälvesta några veckor före valet.

[Klicka här för att ta del av enkätsvaren!](#)

- *Grönt – Utgå från hur Kälvesta är planlagt idag.*
- *Gult – Utred och se över det hela närmare.*
- *Rött – Satsa redan nu på en omfattande exploatering och omvandling.*

(12) Nätverket för ett hållbart Kälvesta-Vinsta begär att planarbetet för Björnmossevägen avbryts. * Den 17 augusti 2018.

Adresserat till det tillträdande stadsbyggnadsborgarrådet Joakim Larsson

”Underlaget för exploateringsbeslutet har utformas utan respekt för de bärande principer som stadsdelen är planlagd utifrån. Det rör sig i stället om en ren skrivbordsprodukt vilket innebär en radikal och okänslig omgestaltning av stadsdelens karaktär, där det på en begränsad yta gällt att få in så många lägenheter som möjligt.

Den hittills genomförda planeringen har heller inte präglats av någon helhetssyn över hur stadsdelarna Kälvesta och Vinsta bäst kan utvecklas. Följden blir att man bortsett

från att det i närområdet finns goda förutsättningar att skapa en god, tät bostadsbebyggelse i direkt eller nära anslutning till tunnelbanan. Att börja med att hårt exploatera den del av staden som ligger allra längst ut från all spårbunden trafik och huvudvägnät utan en helhetsbild är oförenigt med principer för god stadsbyggnad.”

”Nätverket hemställer att pågående planläggning pausas, och att en kursändring nu sker i riktning mot helhetssyn, förankring i rådande stadsplanering samt hållbar utveckling och miljötänkande.”

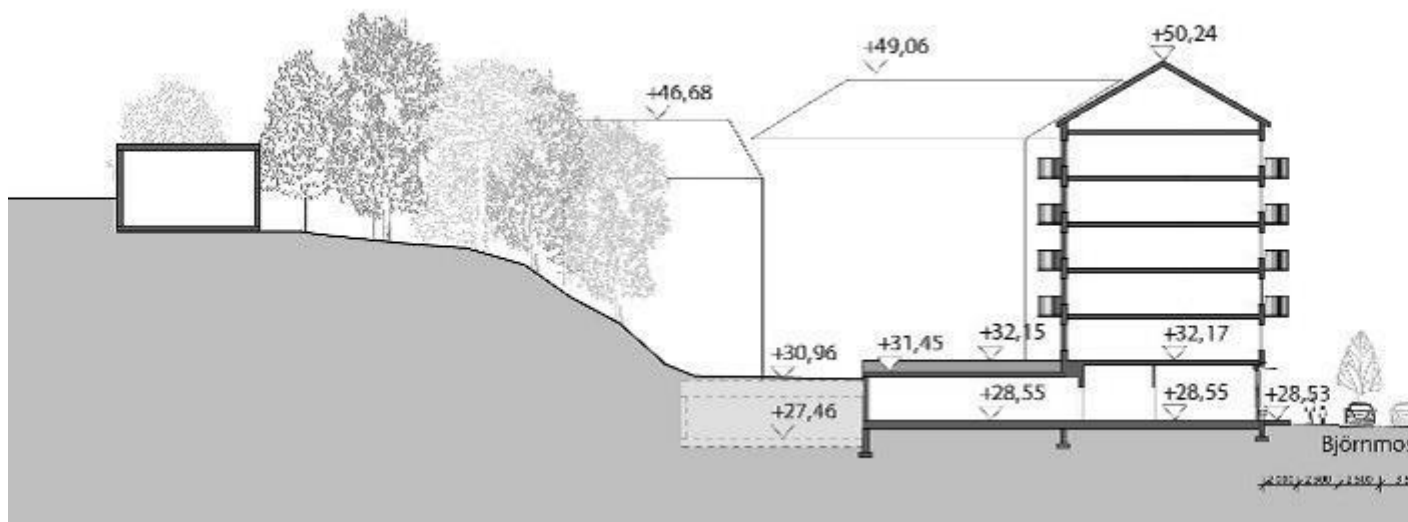
(13) Stadsbyggnadskontoret föreslår 6-7-våningshus runt Getväpplingen

** Den 15 januari 2019*

Detaljplanen för omvandlingen av Björnmossevägen till stadsgata har nu offentliggjorts inför ett samråd under en månad framöver. Styrelsen för Jordväpplingen har därför gjort denna sammanfattning av dokumentet:

Det är alltså en massiv bebyggelse det blir frågan om. Mer än vad som tidigare framgått. Sexvåningshus (även en sjunde vindsvåning med gavelfönster syns på bilden), innebär att husen kommer att bli cirka 22 meter höga dvs högre än fastigheterna på Blåarvsgränd. ”Flerbostadshusen blir av nödvändighet högre än intilliggande hus”, skriver stadsbyggnadskontoret utan att utveckla det närmare.

Sexvåningshusen föreslås sträcka sig från Coop och till trappan mellan Björnflokevägens busshållplats vid samfällighetens garage och Blåarvsgränds vändplan där ett femvåningshus svänger in mot trappan (se bild). Längre bort på Björnmossevägen mot kurvan vid fd. bussvändplanen föreslås det fyrvåningshus.

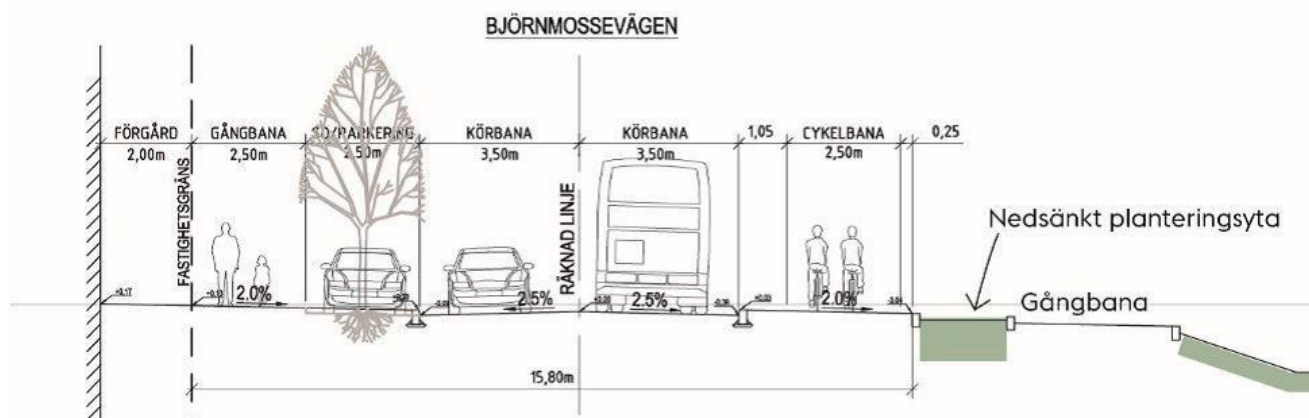
På bilden ser det ut som om skogen bakom de nya husen upp mot oss kommer att få vara kvar, men det är missvisande. Av planbeskrivningen framgår att där ska det sprängas in bilgarage med en bostadsgård ovanpå, möjligen med lite buskar och

prydnadsträd i ett jordlagerovan på garagetaken. Bostadsgården sträcker sig fram till cirka fem meter från tomtgränsen till fastigheterna på Blåarvsgränd.

Detta innebär förslaget, trots att skogspartiet är klassat som hög naturvärdesklass (det finns graderna högsta, högt, påtagligt och visst). Skogspartiet bedöms ha påtagligt värde för den biologiska mångfalden. *”Områdets betydelse som landskapsobjekt och värdeobjekt för pollinerande insekter och bär- och insektsätande fåglar påverkas eftersom gräsytor och andelen bärandeträd minskar.”*

Ett ”utvecklat parkstråk” ska skapas på andra sidan Björnmossevägen. *”Parkytorna är utvalda för att möjliggöra fortsatt gröna stråk genom området och bevara ekologiska samband”* skriver stadsbyggnadskontoret. Det framgår emellertid vidare att det ”parkstråket” kommer att inskränka sig till att vara mellan 10 och 50 meter brett. Tio meter motsvarar bredden av en normal länsväg.

Trafiksepareringen på Björnmossevägen slopas och i stället blir det en trottoar som är 2,5 meter bred intill körbanan som trafikeras av cirka 5 000 fordon per dygn. Det blir alltså en stadsgata med livlig trafik och parkerade bilar. *”Den nya gatan kommer att upplevas mer urban med samlade trafikflöden”* skriver kontoret.

Det framgår också att spillvattennätet inte klarar en ökad belastning. Hela avloppsnätet i området kommer att behöva byggas om inför den nya bebyggelsen.

De planerade området bedöms vara som känsligt för översvämningar. Cirka 9 000 kubikmeter vatten behöver kunna hanteras inom området vid ett kraftigt skyfall i ett framtida klimat. Vidare utredning visar dock att detta p.g.a. infiltrationsförhållanden är för lågt räknat, ungefär den dubbla volymen måste kunna hanteras. Det framhålls att där marken höjs (bl.a. vid de nya garagen) behöver konsekvenserna analyseras för att

detta inte skapar en oacceptabel översvämningsrisk för befintlig och planerad bebyggelse.

En fråga som styrelsen tagit upp med samfällighetens entreprenör Rörmannen är i vilken grad sprängningar för garage så nära samfällighetens tomter som fem meter riskerar att skada föreningens värmekulvertar mellan huslängorna vilka ligger nerbäddade på 6-8 meters djup. Det bedöms i så fall som mycket svårt att kunna genomföra en reparation.

(14) Samrådsmöte i Hässelbygårdsskolans aula (PRISMA)

Den 30 januari 2019 anordnar stadbyggnadskontoret ett samrådsmöte i Hässelby gård. Planerna för bostäderna och en Björnbodaskola i jätteformat med idrottshall presenteras av stadsbyggnadskontoret. Kritiken från de mer än 200 åhörarna var bitande.

8 MITT I VÄSTERORT 5 FEBRUARI 2019
www.mitti.se/vasterort

KÄLVESTA

Massiva protester mot 385 bostäder

Ilkska, bedrövelse och djup oro präglade mötet om de omfattande byggplanerna i villa- och radhusområdet Kälvesta förra veckan. Flera av deltagarna ställde frågan rakt ut:
– Är det någon som har frågat vad vi som bor här tycker?

● Ett par hundra personer, de flesta Kälvestabor, dök upp när det i onsdags kväll hölls samrådsmöte i Teater Prisma i Hässelby gård. Och motståndet var kompakt mot de två byggprojekt som var föremål för samrådet: den nya Björnbodaskolan med hela 1 200 elever jämfört med dagens 350, samt planerna på ett antal flerbostadshus med upp till sex våningar längs Björnmossevägen.

Talare efter talare ställde sig upp med kritik och frågor. De flesta handlade om planerna på flerbostadshus vid Björnmossevägen, som dessutom ska flyttas ett 20-tal meter i östlig riktning. Somliga menade att det helt skulle ändra Kälvestas karaktär.

Det var många kritiska röster vid samrådsmötet i Teater Prisma förra veckan.

Foto: ANDERS GÖRANSSON

(15) Nätverket uppvaktar stadsbyggnadsborgarrådet Joakim Larsson.

* Den 8 februari 2019

Vid ett möte i Stadshuset överlämnade Nätverket för ett hållbart Kälvesta-Vinsta en lista med de 1 265 namnunderskrifter som inkommit med krav på att bevara Kälvesta som ett område med låg bebyggelse och trafikseparerade gator.

Det framgick av uppvaktningen att stadens planer på att bygga ett antal flerbostadshus på upp till sex våningar, och med cirka 350 lägenheter, på Björnmossevägen som har väckt starka känslor i området.

Joakim Larsson lämnade ett positivt och glädjande besked till Kälvestaborna som innebär att planerna för exploatering av Björnmossevägen kommer att arbetas om för att ta betydligt större hänsyn till den lågt bebyggda omgivningen.

Mats Söderberg, ordförande i Jordväpplingens samfällighet, tillsammans med stadsbyggnadsborgarrådet Joakim Larsson samt Lotta Sandström och Mats Ekdahl från nätverket i Kälvesta.

(16) Opinionsskrift från nätverket om effekterna av en exploatering.

** Den 6 maj 2019.*

Nätverket för ett hållbart Kälvesta och Vinsta, som samfällighetsföreningen är nära

lierad med och involverad i, har inför nästa steg utarbetat ett underlag till politikerna vilket lämnas över till olika partiföreträdare i Stockholm.

Den har namnet ”**Kälvesta, varsam vidareutveckling eller brutal omgestaltning**”. [Du kan ta del av detta dokument via denna länk!](#)

(17) Vad händer med exploateringen av Björnmossevägen?

(En beskrivning av det aktuella läget från Jordväpplingens samfällighet.)

* Den 1 juni 2019

Mer än **1 300 berörda** har skrivit på medborgarförslaget med krav på att behålla karaktären av låg bebyggelse med trafikseparerade gator, en prioritering av att exploatera Vinsta industriområde och att kommunen planerar en långsiktig plan för Kälvesta och Vinsta i sin helhet. (Ett återstående antal namnunderskrifter har således lämnats över efter uppvaktningen i februari 2019.)

I samband med samrådsförfarandet lämnades **380 individuellt utformade skrivelser** in till fastighetskontoret. Återkommande krav var kritik mot de föreslagna byggnadernas skala och volym och slopande av trafiksepareringen samt reaktioner mot

den hårda framfarten utan tillräcklig hänsyn till natur och ekologi samt kommande problem med uppställda fordon och en dålig trafiksituation.

Stockholm vatten och Avlopp framhåller att flytt av VA – ledningar och tryckstegringsstation samt nytt fördröjningsmagasin, spillvattenpumpstation och tryckspillvattenledning kommer att medföra stora kostnader för staden. Att skyfallssäkra området kommer troligtvis att bli mycket kostsamt, framhåller man. Miljö- och hälsoskyddsnämnden påpekar att enligt stadens principer för skyfallshantering bör bebyggelse undvikas i lågpunkter som riskerar att översvämmas, avrinningsstråk på markytan hållas öppna för att erbjuda säkra avrinningsvägar samt befintlig bebyggelse inte utsätts för ökad risk att översvämmas. Enligt stadens översiktsplan bör ytor som bedöms som nödvändiga för att klimatsäkra staden inte planläggas för andra ändamål. Nämnden anser att översvämningsriskerna i planområdet inte är tillräckligt studerade för att kunna säkerställa att intentionerna i stadens översiktsplan och skyfallsprinciper uppfylls samt att marken är lämplig för bostadsbebyggelse. Stadsmuséet påpekar att förslaget innebär en kraftig förändring av miljön. Man anser att bl. a. de boende bör avgöra om detta är av godo eller ej och påpekar möjligheterna till en mer varsam förändring.

Flera av de partier som styr staden har förordat en annan inriktning på projektet, men ännu har inga officiella beslut tagits i den riktningen i början av maj.

** Tillägg den 20 oktober 2019:*

Tjänstemännen på stadsbyggnadskontoret har enligt uppgift som framkommit under hösten 2019 nu lagt de ursprungliga exploateringsplanerna på hyllan i avvaktan på nya direktiv från den politiska majoriteten i Stadshuset.